

VÕRU NOORTEKESKUS
ARENGUKAVA AASTATEKS 2021 - 2027

Koostanud: Gitlin Kütt

2020

SISUKORD

Sissejuhatus	3
Kasutatud lühendite, mõistete ja dokumentide loend	3
1.2 Võru Noortekeskuse ajalugu	6
2. Hetkeolukorra kirjeldus	7
2.1 MTÜ Võru Noortekeskuse liikmed, juhatus ja töötajad	7
2.2 Noortekeskuse külastajad, lahtiolekuajad ja huvigrupid	7
2.3 Noortekeskuse koostööpartnerid	8
2.4 Tegevuseks sisustatud ruumid ja pakutavad võimalused	9
2.5 Võru Noortekeskuse sise- ja väliskeskkonna analüüs	10
3. Arendusstrateegia	11
3.1 Võru Noortekeskuse olulisemad arengusuunad perioodil 2021-2027	11
3.1.1. Ettepanekud noortekeskuse arendamiseks	12
3.2. Noortekeskuse võimaluste teadvustamine.	13
3.2.1. Võru Noortekeskuse arengusuundade tagamiseks tuleb	14
4. Oodatav olukord aastal 2027	14
4.1. Osutatavad teenused	15
4.2. Rahastamine	15
5. Tegevuskava	15
6. Kokkuvõte	15
7. Kasutatud allikad	17
Lisa 1 Võru Noortekeskus MTÜ, Tegevuskava 2021-2027	18

Sissejuhatus

Võru Noortekeskus MTÜ (edaspidi Võru Noortekeskus) koordineerib noorsootöö teenust Võru linna ja Võru valla noortele (sh avatud-, rahvusvaheline- ja mobiilne noorsootöö ning projektlaagrite korraldamine). Teeninduspiirkonnas on 2019. aasta Statistikaameti andmete põhjal ligikaudu 3903 noort, kellest 3149 on Võru linnas ja 754 Võru vallas.

Arengukavas on kirjeldatud Võru Noortekeskuse üldised arengueesmärgid, arengukava ühe osana on välja toodud tegevuskava. Antud arengukava on koostatud noorsootöö teenuse paremaks pakkumiseks.

Kasutatud lühendite, mõistete ja dokumentide loend

Eesti ANK –Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus

ENTK –Eesti Noorsootöö Keskus

„Noorsootöötaja kutsestandardis“ fikseeritud „Kutse-eeetika noorsootöös“

KOV –kohalik omavalitsus

Avatud noortekeskus – noorsootöö asutus, mis tegutseb kasutades avatud noorsootöö meetodit, kus vabatahtlikkuse alusel võivad käia kõik noored ja mis on ümbruse noorsootöö korraldamise keskus (allikas: Eesti Noorsootöö Kontseptsioon).

Avatud noorsootöö meetod – meetod noorsootöös, mis on avatud noorele seadmata tingimusi tema tõekspidamistele, võimetele, oskustele, teadmistele ja majanduslikele eeldustele; kaasab noori tegevuste algatamisse ja arendamisse; võimaldab noorele suhtlemist ja arendavat tegevust talle sobival kodu-ja koolivälisel ajal seades esikohale noore omaalgatuse arendamise; loob tingimused mitteformaalseks õppimiseks, eelkõige kogemuslikuks õppimiseks läbi tegevuse ja suhtlemise.

Karjäär – inimese elukestev haridus-ja tööalane areng kõigi tema elu rollide omavahelises kooskõlas.

Mitteformaalne haridus(süsteem) – organiseeritud õppetegevus kindlatele huvigruppidele kindlate programmide alusel, mille koostavad vastavad asjatundjad kas ühiskonna vajadustest või tellija soovidest lähtuvalt; ametlikud kursused ja/või õppused,

mis toimuvad väljaspool formaalset haridussüsteemi, kuid on organiseeritud formaalsete organisatsioonide poolt -näiteks täiskasvanute koolituskeskused, avatud ülikoolid, kõrg- ja/või kutsekoolide juurde loodud täiskasvanute koolitusosakonnad jm.; eesmärgiliselt organiseeritud õppetegevus, mis toimub institutsionaalsel foonil, kuid ei täida ühte või enamat formaalhariduse definitsioonis nimetatud tingimustest, see võib toimuda nii haridusasutuses kui ka väljaspool ning sellest võivad osa saada kõik inimesed sõltumata vanusest (allikas: Elukestva õppe strateegia 2020).

Noor – 7 kuni 26-aastane füüsiline isik (allikas: Noorsootöö seadus).

Noorsootöö – noortele tingimuste loomine arendavaks tegevuseks, mis võimaldab neil vaba tahte alusel perekonna-, tasemekoolituse-ja tööväliselt tegutseda (allikas: Noorsootöö seadus).

Noorte osalus – noorte inimeste aktiivne või passiivne sekkumine ühiskonna protsessidesse, nende mõju ühiskonnas vastuvõetavatele otsustele.

Aktiivne osalus – noored ise teevad ja pakuvad otsuseid.

Noorteinfo – info, mis muudab ühiskonna alase info noortele, kes seda otsivad, kättesaadavaks, võimaldades teha neil teatud otsuseid või toimida mingi teguviisi järgi. Noorteinfo eesmärgiks on suurendada valikuvõimalusi, mis oleksid noortele kättesaadavad, pakkudes avalikust elust otsest või kaudset teavet ja võimaldab noortel lihtsamini teha iseseisvaid valikuid oma elu korraldamisel.

Noorteprogramm – noorsootöö valdkonda kuuluv tegevuskava, mille realiseerimiseks koostatakse konkreetsed projektid ja mille kestus on rohkem kui üks aasta (allikas: Noorsootöö seadus).

Noorteprojekt – noorsootöö valdkonda kuuluv tegevusplaan koos eelarvega, mis teenib noorsootöö eesmäärke ning mille kestus on kuni üks aasta (allikas: Noorsootöö seadus).

Pädevus ehk kompetentsus – asjatundlikkus mingil piiritletud alal.

Algatusvõime ja ettevõtlikkus – võime ideid teoks teha, loovus ja uuenduslikkus, julgus riskida ja projektijuhtimise oskus.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – oskus suhelda kohasel viisil oma sõprade, pere ja kolleegidega ning võime suhelda eri taustaga inimestega; oskus lahendada konflikte konstruktiivsel viisil; ülevaade kogukonnas, linnas, riigis, Euroopas ja maailmas aset leidvatest arengutest; teadmised demokraatia, kodanikuühiskonna ja inimõiguste kontseptsioonidest ning osalus ühiskonnaelus.

1.Võru Noortekeskuse MTÜ eesmärgid ja ülesanded

Võru Noortekeskuse põhikirjalised eesmärgid on pakkuda noortele arendavat tegevust talle sobival kodu- ja koolivälisel ajal ning ennetada, välistada või pidurdada noorte ühiskonnastaste ja sotsiaalselt vähesidusate hoiakute väljakujunemist.

Võru Noortekeskus põhineb oma töös avatud noorsootöö meetodil, mis on

- väljund kõigile: avatud, vabatahtlik, kättesaadav ja ligipääsetav, võrdseid võimalusi pakkuv ning ei sea eeltingimusi. Oluline on märkamine, individuaalne tähelepanu ja lähenemine, noorte annete avastamine ning nende arendamine;
- ise tehtud: paindlik, ligitõmbav, kaasahaarav ja kaasav. Avatud noorsootöö võimaldab koha, kus noored ise algatavad, korraldavad ning teostavad oma ideid;
- suhtlus võrdsetel alustel: erinevad noored, vanused ning taustad koos ühises ruumis rikastavad üksteist. Eesmärgi saavutamiseks toimuvad keskkuses erinevad vaba aega, vaimseid huvisid ja eetilisi väärtushinnanguid arendavad ning eneseteostust ja meelelahutust võimaldavad tegevused (noorte oma initsiatiivil baseeruvad sündmused, koolitused, loengusarjad, konverentsid jms). Samuti korraldatakse laste- ja noortelaagreid (Noortekeskuste Abimees Oma Töö Paremaks Korraldamiseks).

Keskus on avatud igale noorele, seadmata eeltingimusi tema tõekspidamistele, võimetele, oskustele, teadmistele ja rahalistele vahenditele. Keskuse töötajad ja noored teevad koostööd riigi ja kohalike omavalitsuste haridus-, kultuuri- ning sotsiaaltööspsialistidega. Keskuse töötajad nõustavad noorte omaalgatusprojekte ning korraldavad koolitusi noortele ning noortejuhtidele. Võru Noortekeskusel on partnereid välismaal ning pidevalt tegeletakse uute sidemete loomise ning tihendamisega. Keskus propageerib ja toetab vabatahtlike liikumist.

Võru Noortekeskusel on õigus määrata stipendiume, anda välja auhindu ja kingitusi, korraldada erinevaid koolitusi ja seminare, korraldada erinevaid tuluüritusi (näitusmüügid, kontserdid jms). Samuti on õigus vastu võtta annetusi, toetusi ning kingitusi.

1.1 Võru Noortekeskuse missioon ja visioon

Võru Noortekeskuse missiooniks on toetada noori nende elus ja arengus kaasava, võrdse ja ausa põhimõtte alusel, andmaks noortele aluse täisväärtusliku tuleviku ja ühiskonnas hästi toimetulevaks liikmeks kujunemisel.

VISIOON: Võru linna ja valla noortel on võimalus avastada, arendada ja väljendada oma andeid ja loovust. On loodud võimalused sotsiaalsete pädevuste omandamiseks ning oskused ja teadmised noorte osaluseks ning omaalgatuseks, seda nii kohalikul kui riiklikul tasandil.

1.2 Võru Noortekeskuse ajalugu

Avatud Noortekeskuse teenust hakkas 2002. aastal Võru noortele osutama Võrumaa Noorte Kogu. 2003. aastal otsustasid Võru linn ja Võru vald luua MTÜ Võru Noortekeskuse, et tagada jätkusuutlik noorsootöö ja parem rahastus ning läbipaistev tegevus. 2003. aasta 10. septembril sõlmisid Võru linn ja Võru vald MTÜ Võru Noortekeskuse asutamislepingu.

Võru Linnavalitsus andis Võru Noortekeskusele tasuta rendile Tartu tn 23 III korrusel asuvad ruumid üldpinnaga 124 m². Võru Noortekeskus alustas oma ruumide remonti 2003. aasta oktoobris 18 noorega, kellest 12 olid vabatahtlikud. Mõned kuud hiljem, 25. novembril, avati remonditud Võru Noortekeskuse ruumid külastajatele.

2004. aasta novembriks valmis koostöös noorteaktiivi liikmete ja koostöö organisatsioonide ning kohaliku omavalitsuse esindajatega Võru Noortekeskuse arengukava aastateks 2004–2007. Euroopa Liidu struktuuritoetus eraldas Võru Noortekeskusele tegevuse laiendamiseks toetuse summas 700 000 krooni, projekti elluviimine toimus aastatel 2005–2007.

Noortekeskuse tegevuse laienemise ja meeskonna kasvu tõttu tekkis vajadus leida uued ja suuremad tegevusruumid. Võru linna poolt anti noortekeskusele tasuta rendile Liiva 21 kinnistu koos kahe majaga. Võru Linnavalitsuse ja Euroopa Liidu struktuuritoetuse toel renoveeriti 2006. aasta suvel hoovipoolse, Liiva tn 21 maja I korruse ruumid, mis avas oma ukSED kõigile noortele 25. septembrist. 2009. aasta novembriks renoveeriti tänavapoolne hoone, kus osutati ESF programmi „Õppenõustamissüsteemi arendamine“ raames õppenõustamisteenust Võrumaal. Kuna noortekeskuse tegevused laienesid ning külastatavus suurenes, siis alates 2014. aastast asuti renoveerima uusi ruume aadressil Jüri 54, II korrusel. 2015. aasta 15. septembrist koliti uutesse ruumidesse, kus nüüdseks on kasutada 301,8 m². Uutes ruumides on noortel rohkem võimalusi erinevateks tegevusteks.

2. Hetkeolukorra kirjeldus

Võru noortekeskus tegutseb hetkel aadressil Jüri tänav 54. Noortekeskus on avatud 5 päeva nädalas ja noortekeskuses töötab 3 noorsootöötajat ning noortekeskuse tegevjuht. Noortekeskus korraldab noortele mitteformaalse õppest lähtudes tegevusi ning väljakutseid. Noortekeskuse ruumid on suurepärased, soojad avarad ja valgusküllased. Puudu tunneme ruumidest, mis võimaldaks teha ja kuulata muusikat. Lisaks on keeruline praegustes ruumides teha puidutööd ja muude materjalidega töötada. Noortekeskus vajab õueala, mis võimaldaks ilusate ilmadega teha välitegevusi ning mängida õuemänge. Seoses kõige sellega oleme asunud uute ruumide otsingutele mis võimaldaks kõike soovitud ellu viia.

2.1 MTÜ Võru Noortekeskuse liikmed, juhatus ja töötajad

Võru Noortekeskuse liikmeteks on Võru linn ja Võru vald. Keskuse liikmed maksavad tegevustoetust.

Võru Noortekeskuse juhatus valitakse üldkoosoleku poolt ametisse kolmeks aastaks. Juhatus viib täide üldkoosoleku otsuseid, kinnitab aruandeid ja eelarve. Juhatusel on õigus moodustada ka erinevaid laste-, noorte-, toetus-, tugi-, töö- jt grupe, et muuta töö efektiivsemaks ning laiahaardelisemaks.

Võru Noortekeskuses on kuus töötajat: tegevjuht (1,0 koormusega), 2 noorsootöötajat (1,0 koormusega), NEET-noorte noorsootöötaja (0,5 koormusega), raamatupidaja (0,2 koormusega) ning puhastusteenindaja (0,5 koormusega). Võru Noortekeskusel on Euroopa Vabatahtliku teenistuse vastuvõtja organisatsiooni akrediteering OID 2020-1-EE01-ESC52-093433.

2.2 Noortekeskuse külastajad, lahtiolekuajad ja huvigrupid

Võru Noortekeskus on avatud vähemalt 35 tundi nädalas esmaspäevast reedeni kella 12-st 19-ni, lisaks toimuvad aegajalt sündmused nädalavahetustel. Noorsootöötajad teevad mobiilset noorsootööd nii linna kui ka valla eri paikades ja koolides.

Võru Noortekeskuse keskmine päevane külastatavus on 20 kuni 30 noort, kuid sündmuste puhul on külastatavus kõrgem. Seda kinnitab Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse logiraamatu statistika. Võru Noortekeskust külastavad põhiliselt 7–26-aastased noored, kuid meie ruumides on kokku saanud ka maakonna noorsootöötajad, õpetajad ja huvijuhid.

Keskuse igapäevased külastajad kuuluvad põhiliselt kahte vanusegruppi: 8–12-aastased ning 13–18-aastased. Külastatavus on suurem koolivaheaegadel, suvel aga väheneb külastatavus märgatavalt.

Noortekeskuse peamisteks huvigruppideks on:

- 1) noored, kes pole hõivatud mõne treeningu või huvikooliga;
- 2) noorteorganisatsioonid, kes vajavad tuge ruumide või (projektide) nõustamise osas;
- 3) puuetega noored, kes otsivad kontakti nõ tavanoortega;
- 4) 7–10 aastased noored, kes otsivad kohta lõbutsemiseks ja aktiivseteks tegevusteks;
- 5) noored, kes soovivad koolitusi ning mõtestatud tegevusi;
- 6) lapsevanemad ning kogukond, laste sünnipäevade tähistamiseks või sündmuse korraldamiseks;
- 7) noored, kes kohtuvad sõpradega enne huvikooli.

2.3 Noortekeskuse koostööpartnerid

NIMETUS	SEOTUS VÕRU NOORTEKESKUSEGA
Võru Linnavalitsus	Toetamine rahaliselt, abi spetsialistidelt
Võru Vallavalitsus	
Võru Kreutzwaldi Kool	Noorte informeerimine, sündmused õpilastele.
Võru Kesklinna Kool	
Võru Gümnaasium	
Puiga Põhikool	
Võru Järvekool	
Parksepa Keskkool	
Võrumaa Kutsehariduskeskus	
Eesti ANK	
Haridus- ja Noorteamet	Rahastajate vahendaja, nõustaja ja teabeandja. Koolitused, noorteinfo, projektikonkursid
Politse- ja Piirivalvemet Lõuna prefektuur Kagu politseijaoskond	Ennetusalane töö ning vastastikune abistamine
Maanteeamet	Liiklusalane ennetus- ja teavitustöö
Päästeamet	Ohutus ennetus ja teavitustöö

Rajaleidja Võrumaa osakond	Psühholoogiline nõustamine
Töötukassa Võrumaa osakond	Tööalane nõustamine, ühised sündmused, koostööpartner
Võrumaa Arenguagentuur	Koolitused, sündmused, rahastus võimalused ja nõustamine
Võrumaa Spordiliit	Spordiüritused, koostöö
Orienteerumisklubi Võru	Spordiüritused, koostöö
Võru Kannel SA	Kultuuriüritused, koostöö
Võru Linna Noortekogu	Sündmused, koostöö
Võrumaa Noorsootöö Nõukoda	Koolitused, arendustegevused, koostöö
Võrumaa Noortekogu	Sündmused, teabevahetus
Kääpa Noortekeskus	Koostöö, sündmused
Sõmerpalu Noortekeskus	Koostöö, sündmused
Vastseliina Noortekeskus	Koostöö, sündmused
Orava Kultuurimaja	Koostöö, sündmused
Puiga Rahvamaja	Koostöö, sündmused
Parksepa Rahvamaja	Koostöö, sündmused
Antsla Noorteklubi	Koostöö, sündmused
Rõuge Avatud Noortekeskus	Koostöö, sündmused
Võru Toidupank	Koostöö
MTÜ Toetuskeskus Meiela	Koostöö, sündmused
Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus MTÜ	Koostöö

2.4 Tegevuseks sisustatud ruumid ja pakutavad võimalused

Võru noortel on võimalus vaba aega veeta Võru Linnavalitsuse poolt tasuta rendile antud ruumides, kus noortel on kasutada köök, käsitöö- ja seminariruum, mängude tuba ning tegevusruum, teraapiatuba (301,8 m²).

Noortel on keskses võimalik:

- ✓ kasutada avatud internetiteenust;
- ✓ mängida piljardit, lauatennist, wilde-est mängu, erinevaid lauamänge, playstation, jne;

- ✓ kuulata muusikat ja vaadata filme;
- ✓ meisterdada, teha keraamikat ja joonistada;
- ✓ õppida, osaleda koolitustel, infopäevadel, matkadel jne;
- ✓ osaleda vabatahtlikuna ürituste korraldamisel;
- ✓ praktiseerida võõrkeeli vabatahtlikega;
- ✓ võimalik tutvuda erinevate infomaterjalidega;
- ✓ võimalus noortekeskuse jäätisekohvikuga osaleda erinevatel üritustel;
- ✓ võimalus olla vaikuses või omaette teraapiatoas.

2.5 Võru Noortekeskuse sise- ja väliskeskonna analüüs

TUGEVUSED	NÕRKUSED
Toimiv koostöövõrgustik (sotsiaaltöötajad, noortejuhid, koolid, õppenõustamis-spetsialistid, ametiasutused)	Ressursside puudumine arendus ning ehitustegevusteks.
Järjepidev infoedastus Facebooki lehel, Instagramis, kodulehel	IT tehnika kiire vananemine
Stabiilne külastatavus ja osalemine sündmustel	Covidist põhjustatud piirangud
Võimalus osaleda erialastel koolitustel	Personali sage vahetumine
Hea asukoht	Puudub õueala
Eesmärgile pühendunud meeskond	Noorsootöötajatel erialase kvalifikatsiooni puudumine
Ruumide suurus ja valgusküllasus	Puudub aktiivsete mängude mängimise võimalus
	Muusika kuulamise võimalus piiratud
	Bussi puudumine väljasõitudeks ja vahendite transpordiks
	mitteformaalse oskuste õppe läbiviimise

	võimalused on piiratud.
VÕIMALUSED	OHUD
Koostöö jätkamine ja arendamine	Negatiivse käitumise ja hoiakuga noorte halb mõju teistele noortele
Erinevates projektides ja programmides jätkamine	Noorte vähene empaatiavõime
Mobiilne noorsootöö	Vähene teadlikkus noortekeskuse tegevustest ja võimalustest
Noorsootöö teenuse arendamine ja edendamine	KOV rahalise toetuse vähenemine
Noorte võimalus omaalgatuseks	Kohustuste suurenemine ilma piisava lisaressursita
Koolitused katuseorganisatsioonide kaudu	Maine kahjustumine
Kaasata erinevaid organisatsioone ja asutusi	Külastatavuse vähenemine
Ennetustöö võimalused	Vastava kvalifikatsiooniga töötajate puudumine tööturul
	Meeskond ei järgi ühised eesmärgid
	Valede töömeetodite kasutamine
	NEET- noorte toetamiseks stabiilne rahalise ressursi puudumine.

3. Arendusstrateegia

Võru noortekeskuse arengustrateegia on kokku pandud töö käigus ilmnenud vajadustest ning Võru linna ja Võru valla arengukava noorsootöö arengust lähtuvalt. Arengustrateegiad on planeeritud ellu viia 2021- 2027 perijoodil.

3.1 Võru Noortekeskuse olulisemad arengusuunad perioodil 2021-2027

Noortekeskuse arengusuundade paikapanekuks koguti andmeid nii Võru linna kui ka valla noortelt ning noortekeskuse töötajatelt selgitamiseks välja olulisemad arengusuunad perioodiks 2021-2027.

3.1.1. Ettepanekud noortekeskuse arendamiseks

Noorte ettepanekud:

Noortekeskuse arenguplaanide tegemiseks, toimus ajurünnaks nii Võru linna kui Võru valla noortega. Toodi välja järgmist:

- Noortekeskusel oma maskott
- Keskus võiks asuda kesklinnas
- Võiksid olla erinevad ringid igakuiselt
- Skatepark (siseruumides)
- Suur üritus igal aastal võiks olla
- Õueala liikumisvõimalus
- Oma jõusaal
- Botaanikaga rahustav tuba
- VR-prillide igapäevane kasutus
- Suuremad ruumid
- Interneti kohvik (arvutid)
- Avatud kauem
- Oma kohvik
- Rohkem taimi
- Uus logo

Noorsootöötajate ettepanekud:

- suuremad ruumid aktiivmängudeks
- ruumid ja vahendid, mis võimaldavad teha tööd erinevate materjalidega (nt: puidutöö, savitöö, kivitöö, metallitöö)
- õueala, mis võimaldab ajaveetmist ja mõtestatud tegevusi
- pop-up noortetuba, mida on võimalik kasutada kevadest suveni erinevates Võru linna

paikades, et olla noortele lähemal (teisaldatav merekonteiner)

- tugiteenuse väljatöötamine mitteaktiivsete noorte toetamiseks
- teenuse väljatöötamine mille osutamise läbi noortekeskus saaks oma partneritele toeks olla (nt: Hooliva klassi mängud, konflikti lahendus taastava õiguse meetodil jne.)

3.2. Noortekeskuse võimaluste teadvustamine.

Teadvustamiseks jagatakse informatsiooni noortekeskuse võimalustest ning tehakse koostööd erinevate organisatsioonide ja asutustega. Kaasatakse noori erinevatest koolidest noortekeskuse tegevustesse ning osaletakse koolide või omavalitsuse poolt korraldatud ühisüritusel. Arendatakse välja veebinoortekeskus, mis võimaldab noorsootöötajaga suhelda ka distantsilt või olukorras, kus füüsiline kontakt pole lubatud.

- ✓ **NEET-noortega tegelemine.** Stabiilse ning kvalifitseeritud tugiteenuse pakkumine mitteaktiivsele noorele.
- ✓ **Kvaliteetse noorsootööteenuse pakkumine.** Oma töös lähtuvad noortekeskuse tegevjuht ja noorsootöötajad noorsootöö kutse-eetikast. Võimalusel osaletakse koolitustel, mis arendavad ja toetavad noorsootöötajat tema töös vastavalt noorsootöötaja kutsestandardile. Noorsootöötajad ja tegevjuht omavad noorsootöötaja kutset.
- ✓ **Noorte osaluse ja kaasatuse toetamine.** Suhtlus noortega peab kujunema ühiskonnas loomulikuks toimimisviisiks, sest see aitab kujundada noortest täisväärtuslikud ühiskonnaliikmed ja aktiivsed kodanikud, kes panustavad oma kogukonna heaolusse. Toetada noorte omaalgatuslikke tegevusi. Toetada erinevate noorte esindus- ja osaluskogude tööd. Suurendada noorte kaasatust noorsootöösse ja laiendada noorsootööteenuste kättesaadavust.
- ✓ **Noortekeskuse võimaluste laiendamine õueala ja ruumide osas.**

Noortekeskus peab omama ruume, mis võimaldab läbi viia kõigile eakohaseid tegevusi ning aktiviteete. Aktiivmängude läbiviimiseks on olemas ruumid, mis võimaldaksid joosta, hüpata ning mürada. Töötamiseks erinevate materjalidega on vastava sisustusega ruum, mis võimaldab teha puidutööd, savitööd, metallitööd ja kivitööd. Noortekeskusel on õueala, mis võimaldab kevadsuvisel ja sügisel perioodil

ilusate ilmadega teha välitegevusi noortega. Kasutusele on võetud Pop-Up noortetuba, mis on võimalik transportida sinna kus just parasjagu on noored ning noorte tegevusi. Noortekeskusse luua võimalused pesupesemiseks, õmblemiseks jne. Noorele perele tugisüsteemide pakkumine ning võimaluste loomine.

3.2.1.Võru Noortekeskuse arengusuundade tagamiseks tuleb

- ✓ arendada ja tõhustada pidevat koostööd võrgustikku kuuluvate organisatsioonide ning partneritega;
- ✓ pöörata tähelepanu tõrjutuse riskis olevate noorte kaasamisele ja noorte tööhõivevalmiduse parandamisele, rakendades NEET- noortele mõeldud programme Võru Noortekeskuses;
- ✓ tegeleda pidevalt personali arendamise ning kvaliteedi tõstmiseks ka spetsialiseerumisega, leida uusi vahendeid personali ja spetsiifiliste oskuste tõstmiseks;
- ✓ tegeleda noorsootöötajate meeskonna motiveerimise ning koostöö oskuste arendamisega;
- ✓ tegeleda järjepidevalt noorteosalusega ning toetada noorte kaasamist noorsootöösse;
- ✓ arendada välja nutikad lahendused noorsootöös, et tagada noortega kontakt eriolukorra ajal;
- ✓ toetada noortekogu, õpilasomavalitsuste, noorteaktiivi jt noorte omaalgatusel põhinevate gruppide tööd (tagada vajalike vahendite ja ruumide kasutamine);
- ✓ koolitada, käivitada ja toetada noorteaktiivi – kaasata pealekasvu;
- ✓ leida vahendeid mobiilse noorsootöö teostamiseks.

4. Oodatav olukord aastal 2027

Aastaks 2027 teostame kvaliteetset noorsootööteenust, oleme tugev ja usaldusväärne partner nii kohalikes kui rahvusvahelistes noorsooprojektides, võtame vastu ja saadame välja vabatahtlikke, korraldame regulaarselt noortevahetusi (ka rahvusvahelisi). Võru linna ja Võru valla noortele on loodud võimalus projektide toel ennast täiendada nii Eestis kui välismaal.

Organiseerime noorte koolitusi ja nõustame süsteemselt noorte projekte. Suurenenud on sisuliste ja arendavate tegevuste osakaal. Noorte omaalgatuse toetamisega on suurenenud noorte kaasatus ning vabatahtlik tegevus kogukonnas. Läbi noortekeskuse tegevuste ning pakutavate koolituste on tõusnud noorte teadlikus ning paranenud sotsiaalsed oskused. Noortekeskusel on mobiilne noortetuba mida kasutada kevadsuvisel perioodil. Noortekeskuse ruumid on kesklinnas ning võimaldavad tegevusi läbi viia igale vanuserühmale.

4.1. Osutatavad teenused

Võru Noortekeskus teostab avatud- ja mobiilse noorsootöö teenust Võru linnas ja Võtu vallas ning noorteinfo- ja teavitusteenust oma piirkonnas.

Võru Noortekeskuse kaudu toetatakse NEET- noori ning suunatakse nende sotsiaalset toimetulekut toetavatele teenustele.

Võru Noortekeskus pakub noortele konflikti lahendamise teenust taastava õiguse meetodil.

Noortekeskus pakub koolidele hooliva klassi meetodil põhinevaid meeskonnamängude läbiviimise teenust, mis võimaldab suurendada klassi ühtsustunnet ning meeskonnatööd.

4.2. Rahastamine

Võru Noortekeskust rahastavad Võru linn ja Võru vald. Lisarahastus tagatakse erinevate programmide, projektide ja fondide kaudu.

5. Tegevuskava

Tegevuskava aastateks 2020-2027 on esitatud lisa 1. Tegevuskava vaadatakse üle iga aasta augustis.

6. Kokkuvõte

Arengukava tulemuslikkuse hindamise eest vastutab arengukava koostamise meeskond, mille kutsub kokku noortekeskuse tegevjuht kord aastas. Hinnatakse planeeritud tegevuste täideviimist ja õnnestumist möödunud tegevusaastal. Samuti vaadatakse kriitiliselt üle järgnevale etapile planeeritud tegevused ning nende täitmise võimalikkus. Vajadusel tehakse muudatusi.

Arengukava koostamise meeskond:

Gitlin Kütt - Võru Noortekeskuse tegevjuht

Christiana Vaher – Võru NEET- noorte noorsootõtaja

Marge Puru – Võru Noortekeskuse noorsootõtaja

Kaisa Sikk - Võru Noortekeskuse noorsootõtaja

Sixten Sild – Võru Noortekeskuse juhatuse esimees

Sirle Muiste - Võru Noortekeskuse juhatuse liige

7. Kasutatud allikad

Eesti elukestva õppe arengustrateegia. hm.ee/sites/default/files/strateegia2020.pdf,

Noortekeskuste Abimees.

https://www.ank.ee/avaleht/images/dokumendid/riskilapsed/Noorsootoo_4.pdf,

Noorsootöö seadus. <https://www.riigiteataja.ee/akt/116062020010?leiaKehtiv>,

Statistikaamet. <https://juhtimislauad.stat.ee/dashboard/3>,

Võru linna arengukava 2017- 2035.

https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4160/9202/0008/arengukava_2020_m10_lisa1.pdf#,

Võru Valla arengukava 2018-2030.

<https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4250/9201/8004/LISA1.pdf#>,

Lisa 1 Võru Noortekekus MTÜ, Tegevuskava 2021-2027

1. ARENGUSUUND	NOORTEKESKUSE TEADVUSTAMINE VÕRU LINNAS JA VALLAS						
1.1 Eesmärk/indikaator	Noored on teadlikud noortekekkuse võimalustest ning osalevad aktiivselt noortekekkuse tegevuse planeerimisel ja organiseerimisel.						
Tegevus/Aeg	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>1.1.1 Osalemine linna ja valla erinevatel avalikel üritustel</i>	x	x	x	x	x	x	x
<i>1.1.2 Koostöö jätkamine koostööpartneritega ja uute koostööpartnerite kaasamine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>1.1.3 noortekekkuse tegevustest ja võimalustest teavitamine erinevates infokanal</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>1.1.4 Noortekekkuse nähtavamaks muutmine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>1.1.5 Tugiteenuse väljatöötamine NEET-noortele ja selle rakendamine.</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>1.1.6 Meeskonna mängude teenuse loomine ja rakendamine.</i>	X	X	X	X	X	X	X
2. ARENGUSUUND	NEET-NOORTEGA TEGELEMINE						
2.1 Eesmärk/indikaator	NEET-noored on toetatud ning on aktiivsed kogukonnaliikmed.						
Tegevus/Aeg	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

<i>NEET-noorte programmide rakendamine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>Noortekeskuse juurde püsiva toetusprogrammi loomine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>Koostöö erinevate võrgustikuliikmetega</i>	X	X	X	X	X	X	X
3. ARENGUSUUND	KVALITEETSE NOORSOOTÖÖTEENUSE PAKKUMINE						
3.1 Eesmärk/indikaator	Pädevad, motiveeritud ja kvalifitseeritud töötajad ja noortehid.						
<i>Tegevus/Aeg</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>3.1.1 töötajate koolituste ja enesearengu finantseerimine.</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>3.1.2 noorsootöötajate töötasude tõstmine vähemalt 5% võrra</i>			X	X	X	X	X
<i>3.1.3 töötajate ja vabatahtlike ühistevuste korraldamine et hoida ühtset meeskonda ja visiooni.</i>	X	X	X	X	X	X	X
3.2 tegevus/ aeg	Mitmekesise noorsootööks vajalikud ruumid ja õueala						
<i>3.2.1. Noortekeskusele sobivate ruumide leidmine ja nende parendamine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>3.2.2. Noortekeskuse õueala loomine ja parendamine</i>	X	X	X	X	X	X	X

<i>3.2.3. Pop-up noortetuba ja selle arendamine</i>	X	X	X	X	X	X	X
4. ARENGUSUUND	NOORTE OSALUSE JA KAASATUSE TOETAMINE						
4.1 Eesmärk/indikaator	Noortega seonduvate otsuste tegemisse on kaasatud noored ja noortega tegelevad inimesed.						
<i>Tegevus/Aeg</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>4.1.1 noortekeskuse aktiivi tegevuse toetamine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>4.1.2 noortekogu ja õpilasmavalitsuste tegutsemise toetamine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>4.1.3 Noortele kaasarääkimise võimaluste tutvustamine</i>	X	X	X	X	X	X	X
<i>4.1.4 Noorte omaalgatuse toetamine ja tunnustamine</i>	X	X	X	X	X	X	X